

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

27. septembar 2013

OFSAJD?

ROSNJEFT SVE AGRESIVNIJI NA RUSKOJ GASNOJ SCENI (VIDI)

[TOTAL: ADIEUX EUROPE](#)

[RUMUNIJA DIŽE RENTU](#)

[GAZPROMU CEO ŠTOKMAN?](#)

[KIJEV: KAKO PREUSMERITI GASOVODE?](#)

[BULGARGAZ NA DVE STOLICE](#)

[NAFTA PETROCHEM PRODATA?](#)

[INA: OTKAZ I KOFERČE €](#)

[KOME AKCIJE PETROLA?](#)

LONDON – Treća po snazi evropska naftna kompanija, francuski Total, povlači se iz poslova prerade i prodaje nafte kod kuće, zbog pada potrošnje i prebacuje poslove na brzo rastuća nova

tržišta, piše **Bloomberg**. Philippe Boisseau, čelnik sektora za marketing i usluge rekao je na prezentaciji 24. septembra u Londonu da u tim naftnim poslovima u OECD zemljama više nema rasta, već „definitivno na narastajućim tržištima“. Total je odlučio da smanji poslove u sektoru prerade u Evropi za petinu do 2017. i da se proširi u Aziji i na Bliskom istoku. Čelnik kompanije Christophe de Margerie je rekao da se smanjivanje poslova u preradi

i petrohemiji u Evropi neće raditi spektakularnim koracima, već postepeno.

PARIZ – Francuski Total saopštio je da očekuje rast godišnje proizvodnje nafte u naredne tri godine i da u 2017. dostigne output od oko tri miliona barela ekvivalenta nafte na dan (mbed). Total je u drugom kvartalu ove godine zabeležio prvi rast proizvodnje (za 1,3%, na 2,29 mbed) od poslednjeg tromesečja 2010. na ovamo. Kompanija planira početak projekata u Norveškoj, Angoli i nu Severnom moru u narednim mesecima, kao i prihode od 15 do 20 milijardi dolara od prodaje manje značajnih poslova u periodu od 2012. do 2014. **RTE.in**

MOSKVA - Najveći ruski proizvođač nafte, državni Rosneft, prognozira da će ovogodišnja neto zarada porasti na gotovo 14 milijardi dolara, zahvaljujući akviziciji bivšeg zajedničkog poduhvata sa BP, TNK-BP. "Očekujemo neto profit od 439 milijardi rubalja (13,8 milijardi dolara)", rekao je izvršni direktor Rosnefta Igor Sečín ruskim agencija, prenosi **AFP**. Ukoliko se prognoza ostvari, profit Rosnjefta značajno bi porastao u odnosu na prošlogodišnju rekordnu neto zaradu od 342 milijarde rubalja (10,7 milijardi dolara). Sečín je prognozirao da će Rosneft ove godine proizvesti 207 miliona tona nafte i 42 milijarde kubnih metara gasa. Portparol kompanije potvrdila je za Frans pres da je Sečín predstavio poslovni plan za celu 2013, u koji su uključene nedavne akvizicije, uključujući TNK-BP. Zahvaljujući toj kupovini, Rosneft je od Ekson Mobila preuzeo poziciju najveće svetske naftne kompanije po obimu proizvodnje.

SuperKartica nagrađuje Vašu vernost!

www.superkartica.rs

Učlanite se još danas!

www.superkartica.rs

Učlanite se još danas!

BUKUREŠT – U očekivanju odluke vlade Rumunije da iduće godine objavi novi, jači režim oporezivanja proizvodnje nafte i gasa u zemlji, dnevnik *Ziarul Financiar* prenosi da je država prošle godine po tom osnovu prihodovala 315 miliona evra. Najveći udeo u tome imali su OMV Petrom i državni Romgaz. Petrom je posebno zainteresovan za budući nivo poreza, jer u 2014.

ističe postojeći ugovor kojim je vlada 10 godina zadržavala nepromenjenu stopu poreza na proizvodnju. Prema sadašnjoj regulativi, kompanije plaćaju porez u iznosu između 3,5 i 13-13,5 odsto - za naftu, odnosno gas. Veći porez plaćaju produktivnija polja. Eksperti upozoravaju da bi povećanje poreza moglo obeshrabriti nove ulagače, jer je prema procenama PwC Romania, toj zemlji potrebno 15 do 18 milijardi evra investicija u konvencionalna naftna i gasna polja, samo radi održavanja postojeće proizvodnje. *Business review Romania*

OSLO – Norveški Statoil obelodanio je pronalazak polja sa do 600 miliona barela dostupne nafte u prospektu Bay du Nord u podmorju od obala kanadskog Nju Faundlenda. Naftno ležište je otkriveno krajem avgusta, dok je ove nedelje kompletirana susedna bušotina koja je potvrdila „bogat pronalazak“. Prema Statoilu, nafta je kvaliteta 34 stepena API i veruje se da bi polje Bay du Nord moglo sadržati 300 do 600 miliona barela dostupne nafte. *Upstream*

JUŽNO SAHALINSK – Gasprom je saopštio da ne vidi potrebe da Rosnjeft gradi LNG pogon kapaciteta pet miliona tona na Sahalinu. Viktor Timošilov, čelnik Gaspromovog Istočnog programa, rekao je u sredi na marginama jednog naftno-gasnog skupa u Južno Sahalinsku, „da za tim nema potrebe, jer je dosta infrastrukture već izgrađeno“. Iz Rosnjefta je, s druge strane, izdato saopštenje da je izvodljivost i efikasnost projekta, koji radi u partnerstvu sa Exxon Mobilom, već proverena i dobijena saglasnost kako vlade, tako i predsednika ... “pa partnerima nije potrebna bilo kakva dodatna ekspertiza od njihovih konkurenata”. Rosnjeft planira da do 2018. izgradi LNG pogon koji bi se snabdevao gasom iz

MOSKVA – Gasprom smatra baltičku luku Ust-Luga najboljom lokacijom za novi LNG pogon, rekao je potpredsednik kompanije Valerij Golubjev, demantujući glasine da bi izbor mogao biti neka luka na ruskom dalekom istoku, Kako je preneo **Kommersant**, Golubjev je kao prednosti Ust-Luge naveo već postojeće brodske transportne pravce i bolje klimatske uslove. Planirana LNG fabrika bila bi kapaciteta 10 miliona tona godišnje, koštala bi 5-7 milijardi dolara i proradila bi 2018.

Foto: Čelnici Rosnjefta i Gasproma, Igor Sečin i Aleksej Medvedev (desno)

njegovog projekta Sahalin-1. Timošilov je, s druge strane, rekao da Gasprom planira da osam do deset milijardi kubika gasa iz projekta Sahalin-1 koristi za utečnjavanje u njegovoj LNG fabrici na Sahalinu, podignutoj u okviru njegovog projekta Sahalin-2. On je rekao da Gasprom trenutno pregovara sa Exxon Neftegazom, podfirmom Exxonona o kupovini tog gasa. **Platts**

MOSKVA – Rosnjeft je ugovorio kupovinu indirektnog udela italijanskog Enela od 19,6% u ruskoj gasnoj proizvodnoj firmi SeverEnergia procenjen na 1,8 milijardi dolara, javlja **Reuters**. Iz

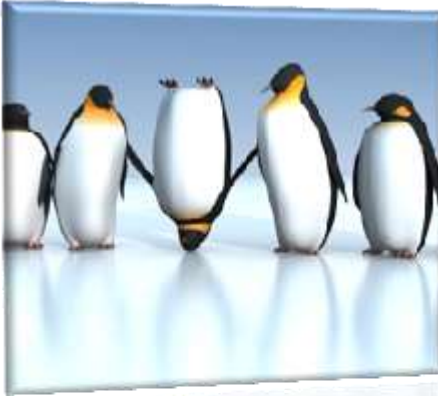
italijanske kompanije je u sredu potvrđeno da je dogovor „zapečaćen i obavezujući“, preneo je **Wall Street Journal**. Dan ranije, ruske agencije prenele su izjavu glavnog deoničara Novateka, Genadija Timčenka, da ovaj ruski nezavisni proizvođač gasa i Gasprom njeft pregovaraju o kupovini udela u SeverEnergiji. Rosnjeft je do tog vlasništva

došao kupovinom udela od 40% u Enelovom projektu Arctic Russia B.V. Kompanija je vlasnik licenci za devet gasnih polja sa proverenim i mogućim rezervama od 7,3 milijarde barela ekvivalenta nafte. Yamal Development, zajedničko ulaganje Novateka i Gasprom njefta, vlasnik je 51% kompanije SeverEnergia. Ostatak poseduje Arctic Russia B.V. – zajedničko ulaganje italijanskih firmi Eni i Enel. Rosnjeft se agresivno širi u sektoru prirodnog gasa, i planira da do 2020. podigne udeo na domaćem gasnom tržištu sa sadašnjih 9% na 19-22%.

MOSKVA - Novatek je objavio 26. septembra da će se kineska kompanija CNPC do 1. decembra ove godine uključiti u projekat Yamal LNG. Vrednost posla nije objavljena, prenosi **Oil and Gas Eurasia**.

MOSKVA - Gasprom je saopštio da je spreman da preuzme 25% udela francuskog Totala u projektu razvoja gasnog polja Štokman u Barenčovom moru, što bi značilo da i francuska kompanija, posle norveškog Statoila vraća udeo u tom gigantskom poslu ruskoj kompaniji, javlja ruski portal Oil and Gas Eurasia. Total je u avgustu ove godine ponudio Gaspromu novi koncept razvoja projekta Štokman, koji je rukovodstvo ruske kompanije analiziralo, ali nije donelo odluku o nastavku projekta, zamrznutog u martu 2013.

KIJEV – Ukrajina očekuje da će obezbediti 30 milijardi kubika prirodnog gasa uvozom iz gasovoda obrnutim smerom iz više pravaca, kazao je tamošnji pomoćnik ministra energije Sergej Čeh. On je u razgovoru sa novinarima 24. septembra rekao da je Ukrajini za toliko potrebno rasterećenje uvoza gasa od Gasproma. Pema rečima Čeha, snabdevanja obrnutim smerom ne uključuju samo transfer tehnologije, već i najbolje cene. „Ako budu ponuđene, i druge zemlje se podrede uslovima Energetske povelje, mi ćemo uvećati te količine“, dodao je on. Čeh je rekao da je do sada, prema tehničkim procenama, moguće obezbediti uvoz do 15 milijardi kubika samo iz

Mađarske i Slovačke. Viceministar je rekao da poreklo tog gasa može biti „iz Rusije, putem drugih transportnih sistema, poput Severnog toka, preko Belorusije, ili može biti utečnjeni prirodni gas iz Severne Afrike, ili gas iz Severnog mora“. *ForUm*

KIJEV – Slovačka će morati da postigne dogovor sa Gaspromom ako želi da počne snabdevanje Ukrajine gasom obrnutim smerom, rekao je EU ambasador u Ukrajini Jan Tombinski. „Slovačka neće imati potpunu (pravnu) jasnoću i mogućnost da otvori transport gasa obrnutim smerom u Ukrajinu bez postizanja dogovora sa Gaspromom, koji je snabdevač tog gasa“, rekao je on u utorak novinarima u Kijevu. Ukrajina je ranije počela snabdevanje gasom obrnutim smerom iz Evrope, preko Poljske i Mađarske i najavio planove da to isto počne iz Slovačke i Rumunije. *Kyiv Post*. Dok su tehnički sporazumi koji omogućavaju te poslove ostvareni sa Poljskom (Gazsystem) i Mađarskom (MOL Földgaszallito), takav dogovor još nije realizovan sa Slovačkom. Značaj ovoga proizilazi iz činjenice da jedino slovački gasovodi imaju dovoljno kapaciteta (oko 30 milijardi m³) da omoguće Ukrajini potrebne količine gasa, ukazuje poslanik Evropskog parlamenta Lena Kolarska-Bobińska (Poljska), postavljajući 25. septembra pitanje Evropskoj komisiji – Šta tim povodom namerava da preduzme?

NUJORK – Vlada Ukrajine potpisala je predugovor o sklapanju PSA ugovora (product sharing agreements) sa OMV Petromom, ExxonMobil-om i Shell-om o razvoju gasnog polja Skifske u Crnom moru. Dokument je potpisa u sredu u Njujorku ukrajinski ministar energije Eduard Stavicki, ne obelodanjujući udele bilo kog

učesnika u PSA. On je rekao da će ugovori predvideti razvoj dva bušuća postrojenja sa kapacitetom proizvodnje osam do 12 milijardi kubnih metara gasa godišnje. Rekao je da bi proizvodnja mogla početi u 2017. *Ukrainian News Agency*

SOFIJA – Bulgargas računa da bi za sedam-osam godina mogao obezbediti dovoljno kupaca kako za Gaspromov, tako i prirodni gas iz azerbejdžanskog polja Šah Deniz, kazao je novinarima 24. septembra čelnik buigarske gasovodne kompanije Dimitar Gogov. *FOCUS*

LONDON - Britanska energetska firma Centrica odustala je od dva projekta za skladišta prirodnog gasa pošto je britanska vlada odbila učešće u njihovom finansiranju. Centrica će izgubiti 384 miliona dolara dosadašnjih troškova u offshore-projektu gasnog skladišta na polju Baird u Severnom moru i zamrzavanjem projekta skladišta Caythorpe u Istočnom Yorkshireu. Isplativost skladištenja gasa je došla u pitanje poslednjih godina jer su cene gasa postale gotovo izjednačene leti i zimi. Ranije su trgovci gasom ostvarivali dobit kupujući jeftiniji gas leti čuvajući ga u skladištima, a potom ga prodajući po višoj ceni zimi. *Rigzone*

OSLO - Norveška vlada je odložila realizaciju plana domaće naftne kompanije Statoil za „hvatanje i skladištenje ugljendioksida (CCS) u podzemlju – zbog previsoke investicije. Statoil je 2006. godine potpisao ugovor s vladom o razvoju postrojenja za CCS u rafineriji nafte Mongstad, a vlada je finansirala projekt, da bi sada zaključila da su potrebne promene jer troškovi iznose oko 500 miliona dolara, javlja agencija **UPI**.

REGION JI EVROPE

SARAJEVO - Hrvatsko-mađarski konzorcijum INA-MOL tužio je Vladu Federacije BiH po osnovu sudskih sporova koje je preuzeo dokapitalizacijom Energopetrola iz marta 2006. godine, a koje

TUŽBA PO OSNOVU DOKAPITALIZACIJE "ENERGOPETROLA"

INA-MOL od Vlade FBiH potražuje 68 miliona KM

sada mora da nadoknadi aktuelna Vlada FBiH, piše **Dnevni avaz**. INA-MOL potražuje 34,8 miliona evra, a konzorcijum je pokrenuo i arbitražni postupak pred Međunarodnom trgovačkom komorom u Parizu da bi naplatio ova sredstva. List navodi da je tužba posledica „katastrofnog ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola“ iz 2006. Prema jednoj od odredbi ovog ugovora, Vlada FBiH, obavezala se da će

preuzeti sva dugovanja u ovom procesu, uključujući i potraživanja radnika koja su iznosila više od 10 miliona evra. INA i MOL iskoristili su ovu odredbu da bi potraživanja radnika usmerili na Vladu FBiH, iako je konzorcijum većinski vlasnik s kapitalom od 67%, dok država drži 22%. U slučaju da Međunarodna trgovačka komora presudi u korist INA-MOL-a moguće je da će uslediti stotine radničkih tužbi u iznosu i do 40 miliona evra, piše sarajevski dnevnik.

ZAGREB - U jeku pregovora hrvatske Vlade i MOL-a oko deioničarskog ugovora u Ini, uprava naftne kompanije podeliće čak 181 otkaz zaposlenima, objavio je 23. septembra **SEEbiz** i dan kasnije dobio reakciju rukovodstva naftne kompanije da je ovaj program pokrenut i odobren pre početka pregovora. Portal je objavio da kompanija prvi put od kako postoji sprovodi program zbrinjavanja viška radnika, ali protiv mišljenja Radničkog veća, koje je ocenilo da uprava ničim nije objasnila razloge proglašavanja viška zaposlenih. Hrvatski pregovarač sa MOL-om, ministar privrede Ivan Vrdoljak je pre desetak dana izjavio da će u pregovorima s MOL-om prvo zatražiti

zaustavljanje bilo kakvih procesa restrukturiranja ili deljenja otkaza dok traju pregovori, piše SEEbiz. „Program zbrinjavanja nije ni na koji način povezan s pregovorima, niti čini deo pregovora s obzirom da je isti bio prethodno pokrenut i (u julu) odobren”, odgovoreno je dan kasnije iz Ine. Naglašava se da je kompanija osigurala otpremninu u visini od 75% bruto plate po godini staža. Za otpremnine je rezervisano više od 43 miliona kuna i one u proseku iznose oko 350.000 kn (oko 46.000 evra). Većina zaposlenih obuhvaćenih programom su administrativno osoblje, navode iz uprave Ine.

LJUBLJANA - Nafta Petrochem, ključna podfirme aslovenačke Skupine Nafta, moglo bi lako u bližoj budućnosti da bude prodato, objavljuje 26. septembra ljubljanski **Dnevnik**. Dušan Stopar, generalni direktor Nafta Lendava izjavio je da je jedan zainteresovani strateški partner iz zapadne Evrope već poslao pismo o namerama.

LJUBLJANA - Konzorcijum Istrabenza i NLB-a, NKBM-a, UniCredita i Gorenjske banke koji drži 18% deonica Petrola uskoro će izabrati savetnika za prodaju udela u slovenačkoj naftnoj kompaniji. Među ozbiljnijim kandidatima za preuzimanje je Gazprom njeft a neformalno je interes pokazao i azerbejdžanski SOCAR, objavljuje SEEbiz ne citirajući izvor. Spominju se i neke bliskoistočne kompanije, a kao najozbiljnija među njima igurira Kuwait Petroleum Corporation. Petrol je u prvoj polovini ove godine ostvario prihod od prodaje od 1,9 milijardi evra, što je 7% više nego u istom razdoblju lani, a čista dobit od 24,4 miliona evra povećana je za 6%.

LJUBLJANA - Slovenački Petrol izdao je šestomesečne komercijalne zapise u nominalnoj vrednosti 56 miliona evra uz godišnju kamatnu stopu od 3,4%, saopšteno je 24. septembra iz kompanije. Zapisi su izdati radi refinansiranja kratkoročne finansijske obvaeze i proširenja baze kratkoročnih dužničkih investitora među bankama i institucionalnim investitorima, pojašnjava se u saopštenju. Riječ je o četvrtoj tranši komercijalnih zapisa. Prethodno izdanje bilo je u martu, kada se Petrol zadužio za 60 miliona evra. Komercijalne zapise uplatila su 53 investitora, a u Petrolu kažu da je iskazan interes za više od 65 miliona evra pa su planirani iznos izdanja od 50 miliona povećali na konačnih 56 miliona evra. **Banka.hr**